

TA'LIM TIZIMIDA KELAJAK AVLOD YOSHLAR TARBIYASINING AHAMIYATI

*Farg'ona ICHSHUI kasb-hunar maktabi
Umum ta'lismi fani o'qituvchisi
Axmedov Bobur*

Annotasiya. *Ta'lismi tizimida kelajak avlod yoshlar tarbiyasining ahamiyati xaqida ma'lumotlar berilgan.*

Kalit so'zlar: *ta'lismi tizimi, professional ta'lismi, kelajak avlod tarbiyasi.*

Kelajak avlod yoshlar tarbiyasi, har bir mamlakatning rivojlanishi va mustaqilligiga katta ahamiyatga ega. Bu avlod yoshlari, kelajakda mamlakatlarining rivojlanishi, ilg'or va istiqbolli fuqarolar bo'lishi uchun tayyorланади. Ta'lismi tizimida kelajak avlod yoshlar tarbiyasining muhim ahamiyati bor. Bu tarbiya doirasida yoshlar o'z faoliyatlarini mustaqil ravishda amalga oshirish, qonun va adolatga rioya etishni o'rganish, ijtimoiy masalalar bilan shug'ullanishni o'rganishadi.

Kelajak avlod yoshlar tarbiyasining ahamiyati quyidagi sabablarga asoslangan:

1. Kelajakda yoshlarimizning mustaqillikka ega bo'lmasi, o'z fikrlarini ifoda qila oladigan va o'z maqsadlari uchun ishlay oladigan shaxslarga aylanib borishi kerak.
2. Kelajakda iqtisodiy ravoji nazariyasiga ega bo'lmasligi mamlakat uchun xavfli bo'ladi. Shuning uchun ham kelajak avlodning iqtisodiy tarbiyasi juda muhimdir.
3. Kelajakda yana bir sabab ma'naviy qulaylik va tinchlikni ta'minlashdir. Yoshlarimizning ma'naviy jihatdan ham rivojiana olganligi aniqdir.
4. Kelajak avlod yoshlari ta'lismi tizimida ijtimoiy masalalar bilan shug'ullanish orqali ijtimoiy muammolarni echib beruvchi maxsus mahoratlarga ega boladi.

Shuningdek, kelajak avlod yoshlar tarbiyasi demokratik jamiyatning rivojlanishi va erkin fikr bildiruvchi fuqaro qurilishi uchun zarurdir.

Ta'lismi tizimida kelajak avlod yoshlar tarbiyasi ahamiyatli, chunki bu yoshlarning kasb-hunar sohasida muvaffaqiyatli bo'lishlari va o'zgaruvchan dunyodagi o'z o'rinalarini egallashlari uchun zarurdir. Quyidagi sabablarga ko'ra, kasb-hunar ta'lismi tizimida o'quvchi-yoshlar tarbiyasi ahamiyatli:

O'quvchi-yoshlar kasb-hunar sohasida rivojlanish imkoniyatiga ega bo'ladi. Bu ularni o'zlarini kasb-hunar sohasida malakali va mutaxassislik darajasiga olib borishga yordam beradi.

Ta'lismi tizimida yoshlarga ish bilimlarini o'rganish imkoniyatini beradi. Bu ularning kasb-hunar sohasida muvaffaqiyatli bo'lishlari va yangi texnologiyalar bilan tanishishlari uchun muhimdir.

Kasb-hunar ta'limi yoshlarni sifatli kasb-hunar xodimlari sifatida tayyorlash imkoniyatini beradi. Bu ularning kasb-hunar sohasida muvaffaqiyatli bo'lishlari uchun zarur bo'lgan bilim va ko'nikmalar bilan ta'minlaydi.

Kasb-hunar ta'limi yoshlarni ish faoliyatiga tayyorlashda yordam beradi. Bu ularni ishda muvaffaqiyatli bo'lish uchun zarur bo'lgan bilim va mahoratlarga ega qiladi.

Shuningdek, kasb-hunar ta'lim tizimida o'quvchi-yoshlar tarbiyasi ahamiyatli, chunki bu tarbiya ularni kasb-hunar sohasida rivojlanishga, ish bilimlarini o'rganishga, kariyera rivojlanishiga, sifatli kasb-hunar xodimlari sifatida tayyorlashga va ish faoliyatiga tayyorlashga yordam beradi.

Mustaqil O'zbekistonning kelajagi bo'lmish yosh avlodni tarbiyalash ularning qalbiga mexr muxabbat, halollik va hayotiy bilim berish har birimizning burchimiz bo'lib bu yuksak ishonchni oqlash biz pedagoglardan ulkan ma'suliyat, qat'iyat va ishonch xislarini talab qiladi. Huquqiy demokratik jamiyat qurish yo'lidan borar ekanmiz, o'sib kelayotgan yosh avlod va bo'lajak mutahassislarning barkamol bo'lib voyaga yetishlariga alohida e'tibor qaratishimiz lozim.

Kelajak avlodning rivojlanishi uchun professional ta'lim tizimi hamkorlikda tuzilgan ilmiy tadqiqotlar, innovatsion loyihalar va moliyaviy sohalarda yangiliklar o'rnatish imkoniyatlarini yaratadi. Bu tizim orqali talabalar kelajakda moliyaviy sohalarda rivojlanishga tayyorlanadi va mamlakatlararo hamkorlikni rivojlantirish uchun muhim vazifalarni o'zlariga oladilar.

Ta'lim-tarbiya jarayonlarida o'quvchilarning boshlang'ich tushunchalari asosida ularning faolligini ta'minlash, o'rganilayotgan tushunchalarga nisbatan sub'yektlarning qiziqishini shakllantirish va rivojlantirishda refleksiv yondashuv muhim ahamiyatga ega. Chunki refleksiv yondashuv jarayonida o'quvchilarni tahliliy faoliyatga undash va ularda refleksiyanı rivojlantirish uchun qulay vaziyatlar vujudga keladi.

Yoshlar tarbiyasi orqali kelajak avlodning bilimli, madaniyatli va axloqli bo'lishi ta'minlanadi. Bu esa jamiyatning barqaror rivojlanishi va ijtimoiy muammolarning kamayishiga olib keladi.

Yoshlar ta'lim orqali ijtimoiy hayotga integratsiya qilinadi. Ular jamiyatning turli qatlamlari bilan muloqot qilishni, birgalikda ishlashni va muammolarni hal qilishni o'rganadilar.

Ta'lim tizimi orqali yoshlar jamiyatning axloqiy va madaniy qadriyatlarini o'zlashtiradi. Bu esa ularning yaxshi fuqarolar bo'lib yetishishlariga yordam beradi.

Ta'lim tizimi yoshlar orasida fuqarolik mas'uliyatini shakllantiradi. Ular qonunlarga rioya qilish, jamiyat oldida o'z majburiyatlarini bajarish va boshqalarga hurmat bilan qarashni o'rganadilar.

Ta'lim orqali yoshlar sog'lom turmush tarzini o'rganadilar. Bu esa ularning jismoniy va ruhiy salomatligini yaxshilashga yordam beradi.

Ta'lim tizimi yoshlarning individual qobiliyatları va iste'dodlarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu ularning shaxsiy taraqqiyoti va o'zini anglash jarayonini qo'llab-quvvatlaydi.

Hozirgi sharoitda pedagoglarimizga keng imkoniyatlar yaritib berilgan. Maktabgacha yoshdag'i bola shaxsining rivojlanishida tayanch vazifani tarbiyachining qo'yilgan talablarga qanchalik muvofiq ekanligi belgilab beradi. Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida faoliyat yuritayotgan pedagog tarbiyachilar, eng avvalo, bolaning kelajagi, taqdiri uchun yuksak

mas'uliyatni to'la anglab yetishi zarur. Faqatgina maktabgacha yoshdagi bola rivojining muhim kadriyat ekanligini tushunishgina emas, balki bola rivojlanishi qonuniyatlariga doir bilimlarni ham egallash juda muhimdir. Ana shunday qonuniyatlardan biri bolaning jismoniy va psixik rivojining uni o'rab turgan atrof-muhit bilan bog'liqligidir.

O'qituvchining pedagogik faoliyatning ijodiy tavsifga egaligi tarbiyachidan ilg'or ish tajribalarini o'rganish, innovatsiyalarni o'zlashtirish va amaliyotga tatbiq etishni talab etadi. Innovatsiyalarning jadal kirib kelishi ustoz-pedagoglarni ilmiy-tadqiqot ishlarida ishtirok etishga jalb etish zaruriyatini yuzaga keltiradi. Bolaning psixologiyasini anglash uning nimalarga qiziqishini yaxshi anglagan xolda yo'naltirishni to'g'ri tanlash zarurdir. Chunki bola xar bir hatti-harakatimizga e'tibor berib boradi. Talim jarayonini foydali va qiziqarli olib borishimiz zarurdir. Oddiygina bir misol, to'g'ri ta lim-tarbiya olgan bola kelajakda o'sib ulg'ayib o'z kasbining egasiga aylanadi. Shu kasbi orqali hayotda o'z o'rmini topadi, o'z tengdoshlari, maxalla ko'ni ko'shni oldida o'z obro'-e'tiboriga ega bo'ladi, vatani uchun kerakli inson bo'lib yetishadi. Zero shaxs oilaning bir bo'lagi, oila esa jamiyatning asosiy bo'g'ini hisoblanadi.

Har bir ota-onasi o'z farzandini bilimdon, yuksak mahoratlari, odobli pedagog-tarbiyachi qo'lida ta'lim-tarbiya olishni hoxlaydi. O'qituvchilarimizni yuksak mahoratlari, bilimli bo'lishlari uchun Davlatimiz katta e'tibor qaratmoqda. Ko'plab bilim yurtlarida bir qator yangi yo'nalishlar ochilib, ta'lim tizimida faoliyat yuritadigan mahoratlari pedagog kadrlarni tayyorlash va pedagog ustozlarimizning malakalarini oshirishlari uchun keng imkoniyatlar yaratilib berilmoqda. Bunday murakkab vazifalarni bajarish uchun bir qator dasturlar ishlab chiqilmoqda, qonunlar qabul qilinmoqda.

Mustaqil O'zbekistonimiz kundan kunga rivojlanmoqda, chiroy oolib bormoqda, yoshlarimish jaxon maydonlarida xar qanday yo'nalishda dunyo mamlakatlarini lol qoldirib yurtimiz bayrog'ini balandlarga ko'tarmoqda. Bunday yuksak marralarni egallashlarida albatta ustoz va murabbiylarimiz, pedagog tarbiyachilarimizning xissalari juda kattadir. Zero ertangi kun bugundan boshlanadi.

Ta'lim tizimi orqali talabalar sifatli bilim va ko'nikmalar olishadi, ularning kasbiy rivojlanishiga yordam beradi va moliyaviy sohalarda yangiliklar o'rnatishga imkoniyat yaratadi. Bu esa kelajak avlodning rivojlanishi va moliyaviy sohalarda innovatsion yondashuvlarni o'rnatishiga ko'maklashadi.

Hozirgi davrimizdagagi ta'lim tizimi, o'quvchilarning kasb-hunarlarini rivojlantirish, ish bilan bog'liq muammolar yechish, ishga qabul qilinish va o'z-o'zini boshqarishga tayyorlashda katta ahamiyatga ega bo'ladi. Bu, ularning yuqori sifatli ish bilan bog'liq kariyera o'rni olishlari va o'zining shaxsiy rivojlanishlari uchun muhimdir

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug' xalqning ishi ham ulug', hayoti yorug' va kelajagi farovon bo'ladi. "3" "O'zbekiston". NMIU, 2019.
2. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild. – Toshkent: O'zbekiston, 2020.

3. Turg‘unov S.T., Maqsudova L.M. Pedagogik jarayonlarni tashkil etish va boshqarish. – Toshkent: Fan, 2008. – 196 b.
4. Turg‘unov S.T. va boshqalar. Ta’lim muassasalarida boshqaruv. O‘quv qo‘llanma. T.: Fan-2008 y.
5. Hamidullo o‘g‘li, T. H. (2024). RAQAMLI AXBOROTLARNI QAYTA ISHLASHDA BULUTLI TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISHDA CLOUD-ANDROID, ICLOUD-APPLE IMKONIYATLARI VA FARQLARI. Scientific Impulse, 2(20), 189-193.
6. Hamidullo o‘g‘li, T. H. (2022). HOZIRGI KUNNING DOLZARB IMKONIYATLARI. JAWS VA NVDA DASTURLARI. Scientific Impulse, 1(2), 535-537.
7. Tursunov, H. H., & Hoshimov, U. S. (2022). Ta’lim tizimida ko‘zi ojiz o‘quvchilarni informatika va axborot texnologiyalari fanida o‘qitish texnologiyalar. Новости образования: исследование в XXI веке, 1(5), 990-993.
8. Gorovik, A. A., & Tursunov, H. H. U. (2020). Scratch misolida bolalarni dasturlashni o‘rgatish uchun vizual dasturlarni ishlab chiqish vositalaridan foydalanish. Universum: texnik fanlar, (8-1 (77)), 27-29.
9. Raimkulova, C. A., Aronbayev, S. D., & Aronbayev, D. M. (2020). Ekshalatsiyalangan havoda ammiakni ko‘rsatishning vizual-rangli usuli va uni amalga oshirish uchun moslama. Universum: kimyo va biologiya, (7 (73)), 40-42.
10. Raimkulova, C. A., Narbayev, K. M., Aronbayev, D. M., & Aronbayev, S. D. (2022). AMMONIY IONLARINI SPEKTROFOTOMETRIK ANIQLASH UCHUN INDOFENOL KOMPLEKSINING HOSIL BO‘LISH SHAROITLARINI OPTIMALLASHTIRISH. Norwegian Journal of Development of the International Science, (77-1), 3-9.
11. Raimkulova, C. A., Aronbayev, S. D., & Aronbayev, D. M. (2022). POTANSIYOMETRIK OQIM-IN’EKTSIYA SENSORI YORDAMIDA ARALASH TUPURIKNING PH QIYMATINI O‘LCHASH. Universum: kimyo va biologiya, (6-2 (96)), 5-12.
12. Raimkulova, C. A., & Xolmurodova, D. K. (2022). BA’ZI KLINIK AHAMIYATGA EGA BIOMARKERLARNI INVAZIV BO‘LMAGAN NAZORAT QILISH USULLARI VA QURILMALARINI ISHLAB CHIQISH. GEPATO-GASTROENTEROLOGIK TADQIQOTLAR JURNALI, (SI-2).
13. Narbayev, K., & Raimkulova, Ch.A. (2022, February). INDOFENOL USULI BILAN AMMONIY IONLARINI SPEKTROFOTOMETRIK ANIQLASH SHARTLARINI TANLASH. In The 7 th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects”(February 9-11, 2022) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. 842 p. (p. 161).
14. Aronbayev, S. D., Aronbayev, D. M., Ismoilov, E. X., Islomov, L. B., Raimkulova, Ch.A., & Juraeva, S. B. (2020). Screen-printed elektrodlari og‘ir metallarning inversion-voltammetrik ta’rifida. Universum: kimyo va biologiya, (5 (71)), 22-34.
15. Aronbayev, D. M., Aronbayev, S. D., Raimkulova, Ch.A., Isakova, D. T., & Shertaeva, A. A. (2021). Suv "tirik"va " o‘lik". elektroaktiv suvning antioksidant va gevşeme xususiyatlari haqida yangi faktlar. Universum: kimyo va biologiya, (2 (80)), 26-31.

16. Raimkulova, C. A., Aronbayev, S. D., & Aronbayev, D. M. (2020). Ekshalatsiyalangan havoni tahlil qilish invaziv bo‘lмаган diagnostika usuli sifatida. International scientific journal «Global science and innovations», 56-58.
17. Kuvatovna, K. D., & Rakhmanovich, K. A. (2022). STUDY OF THE QUALITATIVE CHARACTERISTICS OF THE DEVELOPED COAL BRIQUETT FROM LOCAL RAW MATERIALS AND PRODUCTION WASTE. ijtimoiy fanlarda innovasiya onlayn ilmiy jurnalı, 2(12), 46-50.
18. Раимкулова, Ч. А., Аронбаев, С. Д., & Аронбаев, Д. М. (2022). Биомаркеры и оценка рисков. Universum: химия и биология, (1 (91)), 77-83.
19. Kamolovich, B. E., & Hamidullo o‘g‘li, T. H. (2024). RAQAMLI TEKNOLOGIYALARI DAVRIDA SOHA MUTAXASSISLIK FANI BO‘YICHA IQTIDORLI O‘QUVCHILAR BILAN ISHLASH. Scientific Impulse, 2(18), 125-131.
20. <http://nauchniyimpuls.ru/index.php/sf/article/download/12646/8661/8390>